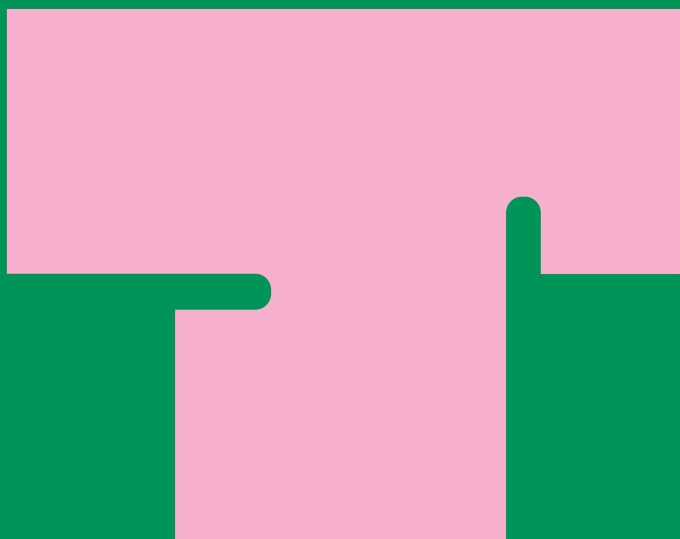

Anem al

Arts escèniques
i musicals

Guia didàctica del programa

Anem al teatre

Arts escèniques i musicals

®Andereño

La mestra

Cia. Anita Maravillas

Segon cicle d'Educació primària

Curs 2026-2027

Diputació
Barcelona

Índex

Presentació	4
Objectius	4
Sinopsi.....	5
Per què treballar l'espectacle a l'escola?	6
Com encaixa l'espectacle en el curriculum?	7
ACTIVITATS	10
01 L'aula de l'Escola Nova	11
02 Titelles i joc escenogràfic	13
03 L'entrevista	15
04 El llegat de la mestra	16
05 Camí de l'escola	17
06 Fem memòria	19
Bibliografia i webgrafia	20
Per saber-ne més	21
Abans de tancar	22

Presentació

Anem al teatre és un programa organitzat per la Diputació de Barcelona i els ajuntaments. Ofereix, en horari escolar, espectacles d'arts escèniques i musicals per l'alumnat de tres a divuit anys que cursen educació infantil (segon cicle), educació primària (primer, segon i tercer cicle) i educació secundària (ESO, batxillerat i cicles formatius de grau mitjà).

Objectius

- Familiaritzar l'alumnat amb les arts escèniques mitjançant el coneixement de la diversitat de propostes teatrals i musicals.
- Contribuir a la creació de nous públics de les arts escèniques i musicals.
- Afavorir el desenvolupament de la sensibilitat artística de l'alumnat.
- Oferir als centres educatius recursos artístics de qualitat vinculats al currículum escolar.
- Garantir un itinerari coherent i complet d'activitats artístiques per a cada nivell educatiu.
- Articular programacions artístiques de qualitat adaptades a les diferents etapes educatives.
- Donar a conèixer els espais escènics del municipi i del seu entorn territorial.
- Reforçar i complementar les polítiques culturals i educatives locals mitjançant la col·laboració entre els àmbits educatiu i cultural.
- Garantir la igualtat d'oportunitats d'accés de tot l'alumnat a l'oferta artística, amb independència del territori.

Sinopsi

© Andereño

La mestra

La mestra és valenta, hàbil i simpàtica. Creu en les capacitats dels nens i nenes, de tots i totes. La mestra i la seva petita classe, han construït juntes una bonica escola al bosc amb cabuda per a tots els animals.

La paraula més estimada per la nostra mestra és la llibertat i vol que la seva classe creixi lliurement. Per desgràcia, els més grans comencen una guerra que obliga als nostres protagonistes a deixar enrere la seva somniada escola, una escola construïda des de l'amor i el respecte mutu.

A través d'aquesta història, en el context de l'època de la República, viatgen les paraules d'aquelles mestres valentes i ens xiuxiuegen a cau d'orella que la primera condició per a ser lliure és intentar-ho.

Durada: 55 minuts

VídeoPrograma de mà

Per què treballar l'espectacle a l'escola?

La programació de l'Anem al teatre destaca per la qualitat artística i la idoneïtat pedagògica de les obres. Hem analitzat la proposta escènica identificant-ne les potencialitats per treballar amb l'alumnat i com aquestes, no només encaixen en el currículum sinó que també, esdevenen font d'inspiració pel desenvolupament d'activitats pedagògiques.

01. L'educació en els valors democràtics i l'espai de l'escola

- La base d'una societat. La tasca educativa és una de les eines fonamentals per a la construcció de les societats futures. La definició dels valors educatius dels infants i joves determinen les bases d'una societat més democràtica i igualitària i l'assoliment de competències en coneixement, individuals i socials al llarg de la vida.
- L'evolució educativa i els canvis a l'escola. L'educació a les escoles està en constant evolució. L'escola és un espai de tolerància, permeabilitat i adaptabilitat al canvi. L'escola d'avui i l'escola de La República.
- El dret dels infants a l'educació. La Convenció sobre els Drets de l'Infant de 1989 recull que s'ha de reconèixer el dret dels infants a l'educació en condicions d'igualtat d'oportunitats.

02. Guerra, pèrdua i exili

- La migració i l'exili. Les migracions forçades tenen causes diverses –econòmiques, ambientals, polítiques, etc. Quan la vida de les persones es posa en risc en el propi país, seguint les seves idees, cal exiliar-se a un altre país.
- La guerra. Els conflictes bèl·lics provoquen pèrdues i canvis socials trencadors.

03. El teatre de titelles, les tècniques escenogràfiques i la posada en escena

- A La mestra es posa en joc una acurada manipulació dels titelles, en un espai escenogràfic inclinat que afavoreix la visió del públic. L'escenografia recrea l'escola, amb objectes penjants que passen de l'ordre al desordre, perquè poc a poc tot es va desmuntant i destruint.

Com encaixa l'espectacle en el curriculum?

El curriculum es fonamenta en sis vectors clau que estableixen un marc que dona identitat a l'acció educativa.

L'espectacle incideix especialment en:

- **Ciutadania democràtica amb consciència global:** La mestra incideix en aquest vector en la mesura que emfasitza la importància de l'educació com a base de la construcció de societats més justes, solidàries i igualitàries, amb l'exemple de l'escola de La República.
- **Universalitat del currículum:** l'espectacle explica a l'alumnat de forma poètica una època històrica clau de ressorgiment cultural a Espanya que es va trencar per la Guerra civil i que és mirall de tants altres conflictes armats d'arreu i d'avui en dia. Aporta memòria històrica.
- **Incorporació de la coeducació:** la República representa una època de la història d'Espanya pionera en les directrius educatives i en la promoció de l'educació conjunta i igualitària dels nens i les nenes.

Les competències clau s'entenen com un conjunt d'habilitats i coneixements essencials per al desenvolupament integral d'infants i joves. Aquestes competències estan interrelacionades i es desenvolupen a través de diverses experiències d'aprenentatge en diferents contextos.

L'espectacle incideix especialment en les següents competències que s'acompanyen amb l'indicador operatiu que facilita el seguiment del seu assoliment:

Competència en Personal, social i aprendre a aprendre (CPSAA)

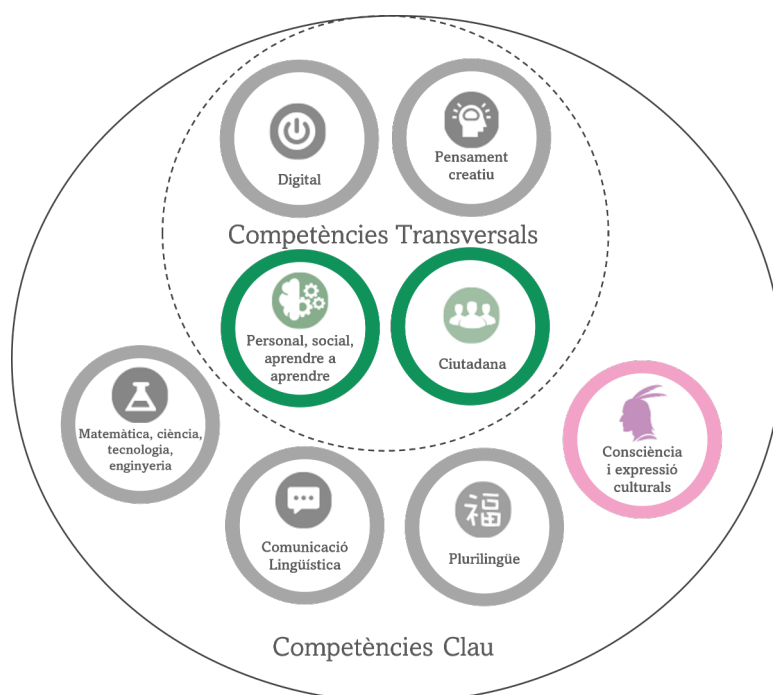
- CPSAA4. Reconeix el valor de l'esforç i la dedicació personal per a la millora del seu aprenentatge i adopta postures crítiques quan es produeixen processos de reflexió guiats.

Competència en Ciutadania (CC)

- CC1. Entén els fets històrics i socials més rellevants relatius a la seva pròpia identitat i cultura, reflexiona sobre les normes de convivència i les aplica de manera constructiva, dialogant i inclusiva en qualsevol context.

Competència en Consciència i expressió culturals (CCEC)

- CCEC1. Reconeix i respecta els aspectes fonamentals del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, comprenent les diferències culturals i la necessitat de respectar-les, en un entorn intercultural.

ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

COMPETÈNCIA #01

Seleccionar i utilitzar dispositius i recursos digitals de forma responsable i eficient per tal de buscar informació, comunicar-se i treballar col·laborativament i en xarxa i per crear continguts segons les necessitats digitals del context.

SABERS

Lliçons del passat

- Ús de recursos i mitjans analògics i digitals, de les fonts orals i de la memòria col·lectiva per conèixer els referents culturals catalans i la història de Catalunya en l'època de la República i la Guerra civil.

COMPETÈNCIA #08

Reconèixer, valorar i defensar la diversitat i la igualtat de gènere reflexionant sobre qüestions ètiques i mostrant empatia i respecte, per tal de construir una societat diversa i equitativa i contribuir al benestar individual i col·lectiu i a la consecució dels valors dels drets humans.

SABERS

Habilitats socials

- Reconeixement de la identitat i diversitat cultural: l'existència d'ideologies diferents i aproximació a la multiculturalitat existent a Catalunya per afavorir la integració, rebutjar les actituds violentes i afavorir la cultura de la pau i la lliure expressió.

ÀREA D'EDUCACIÓ ARTÍSTICA

COMPETÈNCIA #04

Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés, per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final.

SABERS

Arts escèniques i performatives

- Adquisició d'hàbits de comportament i actitud positiva en la percepció de l'obra La mestra al teatre.

Educació audiovisual

- Planificació i experimentació de processos creatius audiovisuals de grup, per narrar, documentar i expressar idees, sobre la cultura de la no violència.

ACTIVITATS

ABANS de l'espectacle

01 L'aula de l'Escola Nova

Objectiu general

Conèixer com eren les escoles a Catalunya a l'època de la República.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Objectius específics

- Conèixer la proposta de dinàmica a l'aula de l'Escola Nova.
- Identificar els materials, el mobiliari, la disposició de l'espai a les aules de l'època.
- Identificar les coses que han canviat i valorar constructivament el passat i l'actualitat.

Agrupament

- Grup classe
- Petit grup

Descripció

Prèviament a la visualització de l'obra, proposem que l'alumnat experimenti i conegui com era una aula a l'època de la República. Aquesta experiència crearà expectació.

L'escola era molt diferent de com la coneixem avui en dia?

Amb el suport del professorat, ambientarem l'aula:

- Composició de taules i cadires.
- Col·locació de pissarra i guixos blancs, llapis de fusta i plomes.
- Col·locació de llibres i materials escrits antics que s'utilitzaven en aquella època.
- Col·locació de cartells, imatges i fotografies.

Després, la mestra organitzarà espais temàtics lliures (de lectura, escriptura, art i jocs) relacionats amb el projecte. Els alumnes podran triar lliurement a quin espai volen participar, en petits grups, i es fomentarà la rotació.

Distribuir els espais temàtics per l'aula.

Lectura

- Llibres i material escrit de l'època (contes, novel·les, llibres de text,...).
- Fitxes de lectura per compartir opinions.

Espai

- Aula

Material

- Mobiliari
- Pissarra
- Guixos blancs
- Llapis, plomes
- Llibres i materials escrits antics
- Cartells, imatges i fotografies
- Contes
- Paper per escriure
- Jocs de taula antics

ABANS de l'espectacle

Descripció

Art

- Material de dibuix, pintura, collage, plastilina.
- Espai per exposar les creacions artístiques.
- Propostes de petits projectes sobre la temàtica.
- Propostes de breus escenificacions sobre com funciona la classe, amb repartiment de rols de mestres i alumnes.

Jocs cooperatius

- Jocs de taula.
- Dinàmiques en petits grups.

Escriptura

- Paper, llapis, bolígrafs, plomes, cartes, postals.
- Proposta d'escriptura de cartes, històries, contes.

Aquesta dinàmica serà la base d'una posada en comú, al final, entre tot el grup, guiada pel professorat, per intercanviar impressions prèvies a la visualització de l'obra:

- A l'espectacle veurem una escola d'aquella època, com serà?
- Ens la podem començar a imaginar?

DESPRÉS de l'espectacle

02 Titelles i joc escenogràfic

Objectiu general

Conèixer les tècniques en arts escèniques amb titelles.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Objectius específics

- Identificar els titelles en el seu rol de personatges reals.
- Conèixer les tècniques de manipulació.
- Valorar el suport escenogràfic i el seu missatge simbòlic.

Agrupament

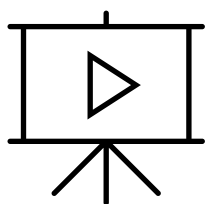
- Grup classe

Descripció

Un cop vist l'espectacle, és interessant que els alumnes coneguin i valorin la tècnica de teatre amb titelles i la importància del joc escenogràfic.

A *La mestra*, l'escenografia és inclinada perquè el públic pugui veure bé tots els personatges (la manipulació es fa moltes vegades de genolls).
Proposem que conegueu el procés de construcció d'un titella.

Mireu el vídeo:

Verbalitzeu amb l'alumnat els passos que segueix la companyia Anita Maravillas per a crear un titella. Ajudeu-vos de la pissarra per a esquematitzar els continguts.

- Crear el cap amb fang a partir d'un dibuix del personatge.
- Crear un motllo de guix a partir del cap de fang. Es fa amb dues parts, el davant i el darrera del cap, que han de coincidir.
- Omplir els motllos de pasta de paper, cola blanca amb paper de cel·lulosa, per a crear el cap del titella.
- Construir les mans amb pasta de paper.

Espai

- Aula

Material

- Ordinador connectat a la xarxa
- Vídeo sobre la construcció de titelles
- Paper, llapis
- Fang
- Guix
- Cola blanca
- Paper de cel·lulosa
- Pasta de paper
- Fusta
- Varetes
- Pintures

DESPRÉS de l'espectacle

Descripció

- Construir els peus i l'estructura del cos del personatge amb fusta, de manera que es pugui moure amb facilitat.
- Decorar amb pintura dels detalls expressius del personatge: els ulls, els cabells, la roba, etc.
- Important: col·locar les varetes, per a poder manipular el titella, al cap, al braç i al peu.

Després, amb la guia del professorat, penseu en l'espectacle que heu vist i com es feia la manipulació dels titelles i quin valor tenia l'escenografia en el missatge de l'obra:

- El titella estava sempre en contacte amb el cos de la manipuladora? Quin efecte us provocava?
- La manipulació es feia molt des del terra? El titella era protagonista?
- Veu veure personatges reals a escena?
- L'escenografia inclinada ajudava a la bona visió de l'espectacle?
- Què penseu dels elements flotants? Passen d'un ordre a un desordre, tot es va destruint, què us suggereix?

DESPRÉS de l'espectacle

03 L'entrevista

Objectiu general

Enfortir els vincles entre generacions i conèixer i entendre el passat de la família o de persones properes i amigues.

Objectius específics

- Adquirir coneixement sobre l'època de la República a Catalunya i la Guerra civil a través de la transmissió d'experiències personals.
- Saber com es va viure la guerra, la pèrdua de persones estimades i el dol.
- Adquirir coneixement i memòria del passat històric.

Descripció

En aquesta activitat, cada infant haurà de preparar una entrevista amb preguntes per saber la història de persones de la família o properes que van viure en l'època que veiem a l'obra.

La mestra guiarà el treball amb plantejaments oberts com:

- Què va passar quan hi havia la guerra? Hi havia por?
- Com va canviar la vida quotidiana de les persones?
- Què va passar amb les escoles?
- Va morir alguna persona de la família? Com es va viure el dolor i la pèrdua?
- Es va haver de marxar de casa?

Cada infant redactarà les seves preguntes particulars per portar a casa i fer la seva entrevista.

Després, a l'aula, es compartiran les respostes de totes les entrevistes i també de totes les emocions i reflexions que sorgeixin.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Agrupament

- Individual
- Grup classe

Espai

- Aula

Material

- Paper
- Bolígraf

DESPRÉS de l'espectacle

04 El llegat de la mestra

Objectiu general

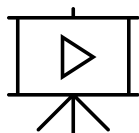
Conèixer la cultura de la pau.

Objectius específics

- Aprendre a identificar els valors necessaris per a una educació per a la pau.
- Aprendre a tenir una mirada crítica envers les manifestacions culturals diverses.

Descripció

Es proposa veure el tràiler del documental *Las maestras de la República*, on s'explica com eren les mestres d'aquella època i els drets que es van assolir.

Recordeu, entre totes, les escenes de l'espectacle del pare del Pío, que és militar, i de les mestres.

Amb el grup, compareu els termes.

Camp de refugiats <> Camp de concentració

Mestres <> Militars

Lliure expressió <> Censura

Democràcia <> Dictadura

Elaboreu un collage de la memòria històrica: Feu un collage amb imatges, paraules i materials diversos que representin la memòria històrica, l'exili o la pau. Es pot fer de manera individual o en grup. Els treballs es poden exposar a l'aula o als passadissos de l'escola.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Agrupament

- Grup classe
- Individual

Espai

- Aula

Material

- Ordinador connectat a la xarxa.
- Tràiler *Las maestras de la República*
- Pissarra
- Fotografies de diaris
- Papers de colors
- Cola
- Tisores

DESPRÉS de l'espectacle

05 Camí de l'escola

Objectiu general

Conèixer els drets universals dels infants en l'educació i la realitat de la seva aplicació.

Objectius específics

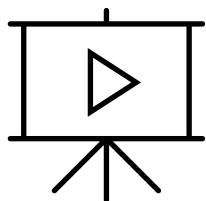
- Identificar els drets bàsics i més importants dels infants en l'educació.
- Reconèixer desigualtats en la història i en el món actual.
- Aprendre a tenir una mirada crítica envers les desigualtats.

Descripció

A l'espectacle veiem que la Catalín no pot anar a l'escola perquè ha de tenir cura del seu germà petit. Aquest és el punt de partida per treballar a l'aula els drets dels infants a l'educació.

La mestra contextualitza i explica que La Convenció sobre els Drets de l'Infant de 1989 recull que l'educació ha de ser accessible a totes, sense discriminació per causa de raça, gènere, origen social, discapacitat, religió o qualsevol altra condició.

Per conèixer la realitat dels infants i les seves oportunitats educatives, proposem que veieu, en primer lloc, aquest tràiler on es visualitzen els camins més perillosos que els nens i nenes agafen per poder arribar a l'escola.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Agrupament

- Grup classe

Espai

- Aula

Material

- Ordinador connectat a la xarxa
- Programa d'edició de so
- Objectes 'sonors' i instruments

DESPRÉS de l'espectacle

Descripció

Després, en petits grups, de manera oberta, el professorat proposa elaborar un treball documental i d'anàlisi senzill sobre les dificultats que tenien els infants fa un segle per anar a l'escola i les dificultats que tenen en l'actualitat. Hi ha hagut molts canvis?

L'espectacle *La Mestra* ens indica alguns motius, però també preguntarem als avis o familiars sobre aquella època perquè ens expliquin què passava.

- Farem una llista de causes de perquè els infants no podien anar a l'escola (perquè eren pobres i no tenien recursos, perquè havien d'ajudar a casa, ...).
- Farem una llista de causes de perquè els infants no poden anar a l'escola en l'actualitat o tenen moltes dificultats per fer-ho (perquè l'escola està molt lluny, perquè corren molts riscos, perquè no tenen mitjà de transport, per la pobresa, perquè han de treballar de ben joves,...).
- Pensarem i analitzarem els efectes que provoquen. (Per exemple: els infants que passen per camins perillosos es poden fer mal).
- Buscarem possibles solucions: com es podrien solucionar aquestes situacions? Per exemple, que els països rics ajudessin als pobres?

Finalment, cada grup posarà en comú a la classe la seva recerca i recollirem les dificultats i les possibles solucions o accions de millora en un gran mural que penjarem a l'aula.

DESPRÉS de l'espectacle

06 Fem memòria

Objectiu general

Conèixer la memòria històrica de Catalunya.

Objectius específics

- Identificar fets d'una època passada.
- Saber expressar les emocions associades.

Descripció

La mestra reparteix entre tot l'alumnat unes targetes amb les expressions següents:

- La mestra
- L'escola
- L'aula
- La nostra educació
- La guerra
- La destrucció
- La mort
- La llibertat

Tothom, en l'espai diàfan de la classe, dempeus, anant caminant i amb la nostra targeta, ens aturarem quan vulguem parlar i expressarem una frase que es relacioni amb el missatge que tenim.

Pot ser l'expressió d'alguna cosa que hem après, d'un record de l'espectacle, d'alguna experiència que ens hagin explicat a casa sobre la vivència d'aquella època, d'un sentiment positiu, d'un sentiment d'enuig, etc.

Potencialitat

S/E

Durada

50 minuts

Agrupament

- Grup classe

Espai

- Aula
- Gimnàs

Material

- Targetes

Bibliografia i webgrafia

- https://www.memoria.cat/mestres/el-context-educatiu-a-catalunya/#elementor-toc__heading-anchor-2
Rodoreda, Mercè (2017): *Cartes de guerra i d'exili (1934-1960)*. A cura de Carme Arnau. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans / Fundació Mercè Rodoreda («Arxiu Mercè Rodoreda», 7), 383 p.

Per saber-ne més

Aquí trobareu recursos pràctics vinculats amb l'espectacle per enriquir les propostes pedagògiques:

- <https://portal71.com/wp-content/uploads/2025/02/LA-MAESTRA-FICHA-DIDACTICA-DOSSIER-CAST.pdf> Enllaç a la guia didàctica de la companyia.
- Peix, Susanna. Zafra, Cristina. *L'Ésser sense veu*. Editorial Barcanova. Aquest llibre relaciona amb molta creativitat l'educació per a la diversitat i la importància de la cultura popular i la memòria històrica, enfortint el sentiment de pertinença i la identitat dels infants.
- Barba, Joaquina. *El jardí de la fada Esperança*. Un conte que fomenta la solidaritat, l'amistat i la inclusió, molt recomanat per a treballar valors a l'aula.
- <https://www.youtube.com/watch?v=uGV15eEZa12Y&t=4s> Vídeo divulgatiu sobre l'obra de Pablo Picasso Guernica (1937) que desglossa el seu significat, amb la formulació de preguntes i simbolismes per descobrir i que forma part del llegat cultural per a educar la no violència.

Abans de tancar

El programa Anem al teatre disposa d'una pàgina web, en la qual hi podeu trobar tota la informació general sobre el programa, així com les guies didàctiques que es corresponen amb els espectacles.

Si us plau, no oblideu omplir l'enquesta d'avaluació que trobareu al web.

Les vostres valoracions, suggeriments i opinions ens ajuden a millorar l'oferta cada temporada.

Gràcies per venir al teatre

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació